

Досадашња истрага Тужилаштва за ратне злочине показала је да су хируршки захвати над цивилима, жртвама трговине органима, извођени, по свему судећи, у домовима здравља или болницама који су током ратног периода били коришћени за лечење рањених припадника Ослободилачке војске Косова, сазнаје "Политика".

Како наводи "Политика", у клиничко-болнички центар "Мајка Тереза" у Тирани током 1999. године примљено је 75 пацијената са Космета, док је у Универзитетску болницу у Скопљу са дијагнозом тешке инсуфицијенције бубрега примљено 70 пацијената са Косова и Метохије. У Тирани је урађено неколико пресађивања бубрега.

У истој болници је од 75 пацијената задржано њих 35, док су остали превезени у Италију (25) и Аустрију (15) где су чекали на пресађивање.

Српско тужилаштво као један од доказа за тврдњу о сумњивим органима наводи изјаву доктора Сулејмана Кодра, шефа одељења за трансплантације КБЦ "Мајка Тереза" у Тирани, преноси "Политика".

Он је новинарки "ТВ Топ њуз" из Тиране Бљерини Моки испричао да су у овој болници забележени случајеви пресађивања органа од непознатих донора, али да се "хирурзи не могу сматрати одговорним за то".

За исте потребе коришћени су део болнице у касарни "Бајрам Цури", дом здравља у фабрици "Кока-Кола" у Тирани, неуропсихијатријска болница у затвору број 320 у месту Бурељ и приватна кућа адаптирана у болницу у близини места Тропоја, такозвана жута

кућа.

Поред тих локација, српско тужилаштво располаже подацима да је постојао и илегални затвор у руднику Дева који се налази у пограничном делу између Космета и Албаније, један крај тунела је на Космету, а други у Албанији.

До ових података, Тужилаштво за ратне злочине је дошло истрагом на случају "33-08", под радним називом "Трговина људским органима".

Предмет је отворен пре две године, како би се провериле тврдње које је **Карла дел Понте**, бивши главни тужилац Хашког трибунала, изнела у својој књизи "Лов, ја и ратни злочини".

Тужилаштво за ратне злочине дошло је и до информација о постојању масовних гробница **на територији Албаније** у којима су сахрањени посмртни остаци заробљеника.

Сумња се да се масовне гробнице налазе у близини Тропоје (мочвара-пешчара у којој се налази најмање 70 тела убијених Срба, Рома и Албанаца), затим у руднику Дева са албанске стране и у близине такозване жуте куће, наводи "Политика".

ОВК отела и лекара Србина?

Српски лекар Андрија Томановић који је ризиковао живот да би помагао Албанцима, последњи пут је виђен на степеништу болнице у Приштини, једино је што о њему зна супруга Верица, страхујући да је и он постао жртва трговине људским органима.

Извештај Дика Мартија и тим поводом настао "случај Тачи" отворио је у Норвешкој и драму др Андрије Томановића (62).

Норвешки дневник "ВГ" опширно пише о "српском лекару који је ризиковао живот да би помагао Албанцима".

Нестао је са степеништа болнице у Приштини, једино је што зна његова супруга Верица, која живи у Норвешкој и која страхује да је жртва трговине људским органима. Сведоци су видели да је доктор угуран у аутомобил 24. јуна 1999.

Верица је потом добила анонимну дојаву да је њен супруг у логору и ништа више не зна о његовој даљој судбини.

Репортери најтиражнијег норвешког дневника, новинар Ханс Хансон и фотограф Андреа Јестванг, пожурили су по интервјуу с Верицом Томановић (66).

У међувремену су генерални секретар Савета Европе, бивши норвешки премијер Турбјерн Јагланд и актуелни норвешки министар иностраних послова Јонас Гар Стере изразили забринутост поводом открића у извештају Дика Мартија. Репортажа је надјачала изјаве званичника.

Нестали доктор био је уважен у Приштини, водио је Хируршку клинику у којој је радио више од три и по деценије. Важио је за лекара без граница, неоптерећеног етничким и

религиозним предрасудама, иначе је рођен у Дубровнику. Супруга каже да је био и визионар. Учествујући на међународним скуповима као потпредседник Црвеног крста Југославије, ангажовао се на интеграцији Балкана и западне Европе.

- Позвао ме је телефоном 24. јуна 1999, пошто сам била у посети код наше кћери у Београду и рекао да је током ноћи видео више сумњивих особа. Врло рано је тог дана отишао на посао. Одржавао је контакт с једним британским генералом који му је гарантовао да је у безбедним рукама. Међутим, изгубио му се сваки траг. Звала сам га целог дана, такође суседе, пријатеље, колеге. Нико га више није видео - казује Верица.

Додала је у сузама: - Једини нам је циљ да се сазна шта се десило. Неко мора да зна нешто. У нашој породици неће бити спокоја док не сазнамо шта се десило с Андријом. Андрија није видео своју унучад.

Међународне власти заказале

Верица се у претходних 11 година обраћала многим међународним организацијама, између осталих Уједињеним нацијама, Црвеном крсту, Лекарима без граница... Иако се нашла у све већем незнању, основала је удружење које трага за несталим косовским Србима. Верица сматра да су међународне власти мало учиниле да заштите људе без обзира на то коме етнички припадају. Нада се да ће ново светло на нестале бацити извештај Дика Мартија.

(Политика, Вести)